

Миколаївська філія Київського національного університету культури і мистецтв

КАФЕДРА МУЗИЧНОГО МИСТЕЦТВА

Силабус навчальної дисципліни

Назва дисципліни: Музична педагогіка та психологія

Рівень вищої освіти: перший /бакалаврський/ рівень

Галузь знань: 02 Культура і мистецтво

Спеціальність: 025 Музичне мистецтво

Назва освітньо-професійної програми: Інструментально-оркестрове мистецтво

Сторінка курсу в Moodle: <https://moodle.mfknukim.mk.ua/course/view.php?id=696>

Рік навчання: II Семестр: IV

Викладач: Гарбар Г.А. (практичні, лекційні, підсумковий контроль)

Опис навчальної дисципліни

Курс спрямовано на оволодіння музикантами фахово-орієнтованими психологічними знаннями щодо психологічної сутності музики, особливостей цілісного музичного досвіду в музичній педагогіці, умов музично-творчої діяльності та розвитку здібностей до музичної діяльності.

Мета: засвоєння досвіду самопізнання з погляду взаємодії людини і музичної культури; розвиток професійного і особистісного творчого потенціалу, рефлексії, оволодіння музикантами фахово-орієнтованими психологічними знаннями щодо психологічної сутності музики, особливостей цілісного музичного досвіду в музичній педагогіці, умов музично-творчої діяльності та розвитку здібностей до музичної діяльності.

Завдання курсу: оволодіння історичними, теоретичними знаннями з музичної психології; засвоєння методів практичної музичної психології для вирішення професійних і особистісних проблем майбутніх музикантів-виконавців, диригентів, музикантів-педагогів; інтеграція здобутих знань в галузі теорії та історії музики, аналізу музичних форм, загальної психології, музичної педагогіки; накопичення і розвиток досвіду творчої діяльності у вирішенні психолого-педагогічних завдань музичної

освіти.

Предметом дисципліни є освітня і професійна діяльність фахівця з музичного мистецтва.

Обсяг навчальної дисципліни

Кількість кредитів	Загальна кількість годин	Аудиторних годин	Самостійної роботи студента	Вид підсумкового контролю
3	90	44	46	Іспит

Компетентності, яких набуває студент при вивченні дисципліни відповідно до освітньо-професійної програми

Загальні компетентності ЗК	Фахові компетентності СК
ЗК1. Здатність до спілкування державною мовою як усно, так і письмово.	СК4. Здатність усвідомлювати взаємозв'язки та взаємозалежності між теорією та практикою музичного мистецтва.
ЗК2. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.	СК7. Здатність володіти науково-аналітичним апаратом та використовувати професійні знання у практичній діяльності.
ЗК3. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.	СК10. Здатність застосовувати базові знання провідних музично-теоретичних систем та концепцій.
ЗК4. Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.	СК11. Здатність оперувати професійною термінологією.
ЗК5. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.	СК12. Здатність збирати, аналізувати, синтезувати художню інформацію та застосовувати її в процесі практичної діяльності.
ЗК6. Навички міжособистісної взаємодії.	СК13. Здатність використовувати широкий спектр міждисциплінарних зв'язків.
ЗК7. Здатність бути критичним і самокритичним.	СК15. Здатність здійснювати редакторську / менеджерську/ лекторську/ аранжувальну / звукорежисерську діяльність в сфері музичного мистецтва.
ЗК8. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.	СК17. Здатність застосовувати традиційні і альтернативні інноваційні технології музикознавчої, виконавської, композиторської, диригентської, педагогічної діяльності.
ЗК9. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.	
ЗК12. Здатність працювати автономно.	
ЗК13. Здатність виявляти ініціативу та підприємливість.	
ЗК14. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.	
ЗК15. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).	
ЗК17. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні,	

<p>наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.</p>	<p>СК18. Здатність свідомо поєднувати інновації з усталеними вітчизняними та світовими традиціями у виконавстві, музикознавстві та музичній педагогіці.</p>
--	--

Програмні результати навчання відповідно до освітньо-професійної програми

<p>ПРН8. Демонструвати володіння музично-аналітичними навичками в процесі створення виконавських, музикознавчих та педагогічних інтерпретацій.</p> <p>ПРН11. Застосовувати теоретичні знання та навички в редакторській / менеджерській / лекторській / звукорежисерській практичній діяльності.</p> <p>ПРН12. Володіти термінологією музичного мистецтва, його понятійно-категоріальним апаратом.</p> <p>ПРН13. Вміти здійснювати педагогічну діяльність.</p> <p>ПРН15. Демонструвати музично-теоретичні, культурно-історичні знання з музичного мистецтва.</p> <p>ПРН17. Демонструвати аргументовані знання з особливостей музичних стилів різних епох.</p>

Тематичний план навчальної дисципліни

Назва теми, опис теми, завдання для самостійної роботи	К-сть годин	Вид навчальної діяльності	Форми і методи навчання	ОК; ПРН	Оцінка (бали)
<p>ТЕМА 1.1. ПРЕДМЕТ І ЗАВДАННЯ МУЗИЧНО-ПЕДАГОГІЧНОЇ НАУКИ</p> <p>Мета і завдання курсу. Музична педагогіка і психологія як галузь науки. Предметний простір сучасної музичної педагогіки і психології. Основні блоки (історичний, теоретичний і практичний) і розділи курсу: психологічна значимість музичних явищ; становлення музичної психології; співвідношення</p>	6	Лекція	Занотувати у словник ключові поняття: психологія, музична психологія, предмет музичної психології. Написати міні-доповідь за темою: «Музично-психологічна самосвідомість ХХ століття»	ЗК1, ЗК2, ЗК3, ЗК4, ЗК5, ЗК7, ЗК8, ЗК12, ЗК14, ЗК15, ЗК17 ПРН8 ПРН11 ПРН12 ПРН13	100

<p>музичної свідомості і музичної діяльності; музична свідомість особистості як суб'єкта художньо-творчої діяльності.</p> <p>Міждисциплінарні зв'язки у вивченні музичної педагогіки психології з такими галузями як теоретичне музикознавство, історія музики, філософія, естетика музики, прикладна і експериментальна психологія і психофізіологія, музична педагогіка.</p> <p>Основні етапи історичного розвитку музичної педагогіки психології як науки. Взаємодія наук як джерело розвитку музично-психологічних знань: психоакустика і психофізіологія XIX та XX століть Від «тонпсихології» до «музичного гештальту». Музично-психологічна самосвідомість XX століття.</p>	6	Самостійна	Самостійна робота: робота з науково-методичною літературою: складання конспекту, тез, доповідей.	ПРН15 ПРН17 ЗК1, ЗК2, ЗК3, ЗК4, ЗК5, ЗК7, ЗК8, ЗК12, ЗК14, ЗК15, ЗК17 ПРН8 ПРН11 ПРН12 ПРН13 ПРН15 ПРН17	100
<p>ТЕМА 1.2. МУЗИЧНО-ТВОРЧІ ЗДІБНОСТІ В СТРУКТУРІ ОСОБИСТОСТІ МУЗИКАНТА</p> <p>Поняття «здібності», «музично-творчі здібності» музиканта. Здібності як продукт історичної практики, інтеграції якостей і властивостей особистості та вимог діяльності. Ознаки специфічних музично-творчих здібностей. Структура музично-творчих здібностей як функціональна система музично-професійних якостей.</p>	4	Лекція	Занотувати у словник ключові поняття: «здібності», «музично-творчі здібності» музиканта. Дати відповідь на запитання: «Художньо-творчі здібності: чи створюються вони у діяльності або виділяються у ній?»	ЗК1, ЗК2, ЗК3, ЗК4, ЗК5, ЗК6, ЗК7, ЗК8, ЗК9, ЗК12, ЗК14, ЗК15, ЗК17 ПРН8 ПРН11 ПРН12 ПРН13 ПРН15 ПРН17	100
Музично-творчі здібності та особистість музиканта: музичні слух, ритм, пам'ять, музично-	4	Самостійна	Самостійна робота: робота з науково-методичною	ЗК1, ЗК2, ЗК3,	100

<p>слухові уявлення, ладове почуття. Музичність як інтегральна здібність. Взаємозв'язок та взаємозалежність темпераменту, характеру, емоційно-вольової сфери та музично-творчих здібностей у становленні та розвитку особистості музиканта як митця.</p> <p>Поняття «особистість» у психологічній науці. Поняття «індивідуальність» особистості музиканта. Особистість як суб'єкт творчості. Психологічна структура особистості, за концепціями Платонова К.К, Рибалки В.В., Рубінштейна С.Л. Спрямованість особистості: гуманістична, духовна, естетична сутність. Індивідуальний досвід музиканта: знання, вміння, навички, художньо-творча діяльність, індивідуальна культура. Характерологічні властивості, музичні здібності, творчі якості музиканта. Сутність та розгорнута характеристика самотворчості. Ознаки сформованості творчої особистості музиканта.</p>			<p>літературою: складання конспекту, тез, доповідей.</p>	<p>ЗК4, ЗК5, ЗК7, ЗК8, ЗК12, ЗК14, ЗК15, ЗК17 ПРН8 ПРН11 ПРН12 ПРН13 ПРН15 ПРН17</p>	
<p>ТЕМА 1.3. ПСИХОЛОГІЧНА ХАРАКТЕРИСТИКА МУЗИЧНОГО МИСЛЕННЯ ТА ПАМ'ЯТІ</p> <p>Поняття «мислення», «музичне мислення». Характеристика музичного мислення. Концептуальні підходи до проблеми музичного мислення (М.Г.Арановський, Є.В.Назайкінський, А.Н.Сохор, З.Рінкявічус,</p>	6	Лекція	<p>Занотувати у словник ключові поняття: мислення, музичне мислення, музична пам'ять. Занотувати у словник ключові поняття: пам'ять, музична пам'ять, мнемічна діяльність. Охарактеризувати основні розумові операції: аналіз, синтез, порівняння, абстракція,</p>	<p>ЗК1, ЗК2, ЗК3, ЗК4, ЗК5, ЗК7, ЗК8, ЗК12, ЗК14, ЗК15, ЗК17 ПРН8 ПРН11 ПРН12 ПРН13</p>	100

<p>Г.М.Ципін). Специфіка музичного мислення: загально логічне, художнє, мислення за рівнем розгорнутості (дискурсивне, інтуїтивне, репродуктивне, креативне, творче). Класифікація видів музичного мислення у відповідності з характером художньо-творчої діяльності. Ознаки музичного мислення: самостійність, гнучкість, глибинність, швидкість, критичність, здійснення нових узагальнень.</p> <p>Поняття пам'яті, музичної пам'яті. Розвиток вищих форм пам'яті. Види музичної пам'яті: слухова, ритмічна, зорова, емоційна, мануально-м'язова, інтелектуальна, образна, вербально-логічна.</p> <p>Характеристика видів музичної пам'яті залежно від специфіки музичної діяльності. Типологія музичної пам'яті за фактором «часу»: мимовільна, довільна, короткострокова, оперативна, довгострокова.</p> <p>Характеристика запам'ятовування музичного матеріалу (мнемічна діяльність): механічно-усвідомлене; статично-динамічне. Характер запам'ятовування: цілісне (Г.Нейгауз), часткове (Л.Маккіннон), комбіноване (С.Савшинський). Формула запам'ятовування музичної інформації за Й.Гофманом.</p>	6	Самостійна	<p>конкретизація, узагальнення</p> <p>Самостійна робота: робота з науково-методичною літературою: складання конспекту, тез, доповідей.</p>	<p>ПРН15 ПРН17</p> <p>ЗК1, ЗК2, ЗК3, ЗК4, ЗК5, ЗК7, ЗК8, ЗК12, ЗК14, ЗК15, ЗК17 ПРН8 ПРН11 ПРН12 ПРН13 ПРН15 ПРН17</p>	100
<p>ТЕМА 1.4. ПСИХОЛОГІЯ МУЗИЧНОГО СПРИЙНЯТТЯ Поняття сприймання,</p>	4	Лекція	<p>Занотувати у словник ключові поняття: сприймання, музичне</p>	<p>ЗК1, ЗК2, ЗК3, ЗК4, ЗК5,</p>	100

<p>музичного сприймання. Сприймання як відображення свідомості предметів та явищ у їх безпосередньому впливу на чуттєву сферу. Фактори музичного сприймання: предметність, цілісність, структурність, константність, вибірковість.</p> <p>Концепція</p> <p>Дж.Брунера наукового обґрунтування сприймання як «процесу категоризації».</p>			<p>сприймання. Написати міні-повідь на тему: «Музичне сприймання- як співтворчість»</p>	<p>ЗК6, ЗК7, ЗК8, ЗК9, ЗК12, ЗК14, ЗК15, ЗК17 ПРН8 ПРН11 ПРН12 ПРН13 ПРН15 ПРН17</p>	
<p>Структура музичного сприймання та взаємодія перцептивних інтелектуальних, репродуктивних та творчих актів. Концепція музичного сприймання (В.Д. Остроменський, О.Я. Ростовський, О.П. Рудницька).</p> <p>Три етапи процесуальності сприймання: перцептивне сприймання музичних звучань, їх слухове розрізнення; аналіз і усвідомлення виразно-сміслового значення музичної мови, та її розуміння; естетична оцінка змісту музики, та її інтерпретація.</p> <p>Специфіка комунікативного процесу сприймання музичного твору. Компонентна структура пізнавальної сфери музиканта: увага, відчуття, сприйняття, пам'ять, мислення, уява, фантазія, інтуїція, їх функціонування у постійному взаємозв'язку та взаємозалежності.</p> <p>Ефективність розвитку творчого потенціалу музиканта. Поняття «увага» в психологічній літературі</p>	4	Самостійна	Самостійна робота: робота з науково-методичною літературою: складання конспекту, тез, доповідей.	<p>ЗК1, ЗК2, ЗК3, ЗК4, ЗК5, ЗК7, ЗК8, ЗК12, ЗК14, ЗК15, ЗК17 ПРН8 ПРН11 ПРН12 ПРН13 ПРН15 ПРН17</p>	100

<p>(А.В.Петровський, Є.І.Рогов).</p> <p>Класифікація обсягу свідомості, регуляція емоцій, апперцепція «духу», підсилення нервового подразнення. Теорія нервово затухання. Концепція П.Я. Гальперіна як одна із спроб наукового обґрунтування уваги. Основні характеристики уваги: стійкість, сконцентрованість, розподілення, переключення, обсяг. Абстрагування й розпізнавання. Негативні емоції. Увага в діяльності музиканта-виконавця, шляхи її розвитку.</p> <p>Поняття «відчуття» у науковій психологічній літературі (Б.Г.Ананьєв, А.Р.Лурія, В.І.Петрушин). Відчуття в діяльності музиканта: слухові (звуквисотні, мелодичні, гармонічні, поліфонічні, темброво-динамічні, фактурні, внутрішні); метро-ритмічні; музично-слухові; рухово-моторно-м'язові.</p>					
<p>ТЕМА 1.5. МУЗИЧНА ТВОРЧИСТЬ ЯК СПЕЦИФІЧНИЙ ВИД МИСТЕЦЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ</p> <p>Поняття творчості, творчої діяльності, художньо-творчої діяльності та їх інваріанти. Художньо-творча діяльність як особливий синтетичний акт, що концентрує інші види діяльності: соціокультурні, духовну, естетичну, практико-виконавську. Художньо-творча діяльність з погляду взаємодії процесуального та</p>	6	Лекція,	Занотувати у словник ключові поняття: творчості, творчої діяльності, художньо-творчої діяльності. Підготувати інформацію про творчу діяльність музиканта (за публікаціями з наукової літератури)	ЗК1, ЗК2, ЗК3, ЗК4, ЗК5, ЗК7, ЗК8, ЗК9, ЗК12, ЗК14, ЗК15, ЗК17 ПРН8 ПРН11 ПРН12 ПРН13 ПРН15 ПРН17	100

<p>особистісного аспектів. Взаємозв'язок та взаємозалежність творчої діяльності музиканта і його творчих якостей.</p> <p>Структурні компоненти художньо-творчої діяльності: мотиваційно-пізнавальні, інформаційно-орієнтаційний, емоційно-вольовий, комунікативний, дослідницький, виконавсько-інтерпретаційний.</p>	6	Самостійна	Самостійна робота: робота з науково-методичною літературою: складання конспекту, тез, доповідей.	ЗК1, ЗК2, ЗК3, ЗК4, ЗК5, ЗК7, ЗК8, ЗК12, ЗК14, ЗК15, ЗК17 ПРН8 ПРН11 ПРН12 ПРН13 ПРН15 ПРН17	100
<p>ТЕМА 2.1. МУЗИЧНА ПЕДАГОГІКА ТА ІСТОРІЯ МУЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ В УКРАЇНІ</p> <p>Музична педагогіки як система наукових знань та понять про закономірність керування музичним розвитком особистості, виховання її естетичних почуттів у процесі залучення до музики і формування музичної свідомості. Місце і роль музичної педагогіки в загальній системі педагогіки з психологією, фізіологією, естетикою і спеціальними історико-теоретичними дисциплінами. Функції музичної освіти – класична і прагматична. Методологічні основи музичної педагогіки.</p>	4	Лекція	Законспектувати: Роль музичної педагогіки в національній системі освіти. Самостійно опрацювати тему: Методологічні основи музичної педагогіки. Виявити міру тотожності та відмінності понять: педагогіка, музична педагогіка.	ЗК1, ЗК2, ЗК3, ЗК4, ЗК5, ЗК7, ЗК8, ЗК12, ЗК14, ЗК15, ЗК17 ПРН8 ПРН11 ПРН12 ПРН13 ПРН15 ПРН17	100
<p>Формування та розвиток українських традицій музичного виховання періоду XI-XXI ст. Мета та зміст народної української педагогіки. Літописне мистецтво Київської Русі. Співацьке вокально-хорове мистецтво Київської Русі. Методи навчання співу. Знаменне письмо. Мистецтво скоморохів. Професійне</p>	4	Самостійна	Самостійна робота: робота з науково-методичною літературою: складання конспекту, тез, доповідей.	ЗК1, ЗК2, ЗК3, ЗК4, ЗК5, ЗК7, ЗК8, ЗК12, ЗК14, ЗК15, ЗК17 ПРН8 ПРН11 ПРН12 ПРН13 ПРН15 ПРН17	100

<p>вокальне мистецтво. Школи при монастирях. Світська, церковна, народна музика. Національні музично-виховні тенденції у XVI-XVIII ст. Особливості музичної освіти та виховання у братських школах. Партесний спів. П'ятилінійне нотне письмо. Значення Києво-Могилянської Академії у розвитку національної музичної освіти та виховання. Формування національної самосвідомості у вихованні. Педагогічна діяльність М.І.Дилецького.</p> <p>Розвиток музичної освіти та виховання в Україні у (XIX ст.) музично-просвітницької традиції в релігійній освіті. Народні музиканти. Значення світської музичної освіти. Педагогічні школи як основа розвитку музичної освіти та виховання в Україні у XIX ст.</p> <p>Формування національної системи музичної освіти та виховання початку XX ст. Прогресивне значення основних законодавчих і нормативних документів 1920-х років стосовно організації освіти в Україні. Національна спрямованість музично-виховного процесу. Негативні явища соціально-політичного характеру 1930-ті роки. Зміщення акцентів музичної педагогіки.</p> <p>Національна система музичної освіти та виховання у 1950-70-х роках XX ст. Перетворення в галузі музичного виховання. Ідея комплексного підходу до уроку музики. Особливості українських</p>					
---	--	--	--	--	--

<p>програм з музично-естетичного виховання в загальноосвітній школі. Пошук нових форм та методів, узагальнення передового педагогічного досвіду.</p>					
<p>ТЕМА 2.2. МУЗИЧНА ДИДАКТИКА Поняття принципу як вихідного положення, яким керується педагог у своїй практичній діяльності, забезпечуючи ефективність музичного навчання. Педагогічні принципи у системі взаємопов'язаних блоків: дидактичних принципів та принципів виховання: науковості (педагогічний процес будується на наукових засадах з використанням наукових теорій, понять, методів пізнання); систематичності (викладання музичних знань у системі з визначенням логічних зв'язків та відносин між ними); зв'язку теорії з практикою (усвідомлення значущості теоретичних знань у художньо-творчій діяльності); свідомості та активності (розвиток самостійності та творчості, формування активного ставлення до художньої дійсності); наочності (забезпечення зв'язку між конкретним та абстрактним, сприйняття мистецтва різними аналізаторами); доступності (динамізація навчально-виховних дій з орієнтацією від відомого до невідомого, від простого до складного на вищій градації можливостей); міцності засвоєння знань (усвідомлення нових знань на базі, урахування вікових,</p>	4	Лекція	<p>Законспектувати тему «Нетрадиційні принципи музичного навчання» Підібрати додатковий матеріал, який ілюструє один із дидактичних принципів музично-педагогічного процесу</p>	3К1, 3К2, 3К3, 3К4, 3К5, 3К7, 3К8, 3К12, 3К14, 3К15, 3К17 ПРН8 ПРН11 ПРН12 ПРН13 ПРН15 ПРН17	100
<p>(викладання музичних знань у системі з визначенням логічних зв'язків та відносин між ними); зв'язку теорії з практикою (усвідомлення значущості теоретичних знань у художньо-творчій діяльності); свідомості та активності (розвиток самостійності та творчості, формування активного ставлення до художньої дійсності); наочності (забезпечення зв'язку між конкретним та абстрактним, сприйняття мистецтва різними аналізаторами); доступності (динамізація навчально-виховних дій з орієнтацією від відомого до невідомого, від простого до складного на вищій градації можливостей); міцності засвоєння знань (усвідомлення нових знань на базі, урахування вікових,</p>	4	Самостійна	<p>Самостійна робота: робота з науково-методичною літературою: складання конспекту, тез, доповідей.</p>	3К1, 3К2, 3К3, 3К4, 3К5, 3К7, 3К8, 3К12, 3К14, 3К15, 3К17 ПРН8 ПРН11 ПРН12 ПРН13 ПРН15 ПРН17	100

<p>індивідуальних, особистісних властивостей та якостей).</p> <p>Динамічні та статичні закономірності музичного навчання. Головні принципи регуляції творчої музичної навчальної діяльності. Дидактичні правила. Нетрадиційні принципи музичного навчання.</p> <p>Поняття «метод навчання» як засіб взаємодії суб'єктів педагогічного процесу, спрямованого на одержання певних знань, умінь і навичок. Класифікація методів музичного навчання.</p> <p>Блок емпіричних методів: педагогічна діагностика; індуктивно-дедуктивні: сприймання матеріалу, узагальнення, абстрагування, оцінка; організації навчально-пізнавальної діяльності: вербальні, візуальні, ілюстративні.</p> <p>Науково-педагогічне обґрунтування нормативно-регулятивних методів музичного навчання. Метод музичного узагальнення як сукупність засобів, спрямованих на засвоєння ключових музичних знань, формування провідних вмінь. Метод «забігання» вперед та «повернення» назад (Д.Кабалевський) призначений для встановлення цілісного уявлення про музичне мистецтво.</p> <p>Метод емоційної драматургії як активізація емоційного ставлення до музики. Методи педагогічного контролю й оцінки знань: спостереження, коригування,</p>					
--	--	--	--	--	--

<p>оцінка знань у поетапному засвоєнні музичного твору; співставлення нормативно-естетичного з індивідуально-естетичним еталонами; контрольні завдання; самоаналіз; самоконтроль; самооцінка.</p>					
<p>ТЕМА 2.3. МУЗИЧНЕ НАВЧАННЯ ОСОБИСТОСТІ ТА ФОРМИ ОРГАНІЗАЦІЇ МУЗИЧНО-ПЕДАГОГІЧНОГО ПРОЦЕСУ</p> <p>Сучасні вимоги до змісту музичного навчання: наукова основа, взаємозв'язок теорії з практикою, відповідність індивідуальним та віковим особливостям суб'єктів навчання.</p> <p>Формування навчального музичного матеріалу на основі головних критеріїв:</p>	4	Лекція	<p>Підготовка уроку музики: 1) Тема уроку 2) Мета уроку Типи уроків за формаю та змістом. Драматургія уроку музики, кульмінаційні моменти. Співвідношення ігрових та навчальних форм діяльності учнів на уроці. Учитель як режисер уроку. Професійні вимоги до вчителя музики у сучасній школі</p>	<p>ЗК1, ЗК2, ЗК3, ЗК4, ЗК5, ЗК7, ЗК8, ЗК12, ЗК14, ЗК15, ЗК17 ПРН8 ПРН11 ПРН12 ПРН13 ПРН15 ПРН17</p>	100
<p>художньо-естетична цінність; педагогічно-технологічна виваженість; конкретно-перспективна спрямованість. Музичні знання. Типологія музичних знань: ключові та підпорядковані специфічні уміння.</p> <p>Поняття «музичні уміння», «музичні навички». Зв'язок музичних умінь із знаннями. Музичні уміння та сприймання музики; музичні уміння та процес засвоєння, закріплення, використання знань; музичні уміння в художньо-творчій практичній діяльності: типологія музичних навичок у контексті навчальної та художньо-творчої діяльності.</p> <p>Організація музичної</p>	4	Самостійна	<p>Самостійна робота: робота з науково-методичною літературою: складання конспекту, тез, доповідей.</p>	<p>ЗК1, ЗК2, ЗК3, ЗК4, ЗК5, ЗК7, ЗК8, ЗК12, ЗК14, ЗК15, ЗК17 ПРН8 ПРН11 ПРН12 ПРН13 ПРН15 ПРН17</p>	100

<p>освіти як діяльність, що спрямована на збереження умов ефективного протікання педагогічного процесу, яка реалізується через система, форми, організаційні структури. Системи організації педагогічного процесу: класно-урочна, індивідуальне навчання, колективне навчання.</p> <p>Музичне заняття (урок). Типологізація музичних занять: засвоєння нових знань; узагальнення отриманих знань; реалізація побутових знань у художньо-виконавській практиці, комбіноване та контрольне заняття. Дидактичний взаємозв'язок з проведенням факультативних занять, консультацій, академічних концертів, звітних концертів. Особливості форм концертних виступів. Дидактичні вимоги до різних форм організації музичного навчання. Організація засобів музичного навчання. Особливості використання наочних, аудіовізуальних, аудіо трансляційних засобів навчання. Специфіка мультимедійного (комп'ютерного) забезпечення процесу музичного навчання на початковому, загальному та фаховому рівнях.</p>					
<p>ТЕМА 2.4. ОСОБЛИВОСТІ МУЗИЧНО-ВИХОВНОЇ РОБОТИ ПЕДАГОГА- МУЗИКАНТА</p> <p>Сутність музично-виховної діяльності в умовах навчальних мистецьких закладів різного типу.</p>	4	Лекція	Підготувати міні-виступ на одну з обраних тем: «Позакласна робота в школі резерв чи тягар», «Моє бачення цілей музично-виховної роботи з дітьми» «Секрети успіху	ЗК1, ЗК2, ЗК3, ЗК4, ЗК5, ЗК7, ЗК8, ЗК12, ЗК14, ЗК15,	100

<p>Особливості музично-просвітницької діяльності. Специфіка роботи позашкільних закладів з орієнтацією на загально-мистецьку освіту. Різновиди форм музично-виховної діяльності.</p>			<p>планування музично-виховної роботи в школі»</p>	<p>ЗК17 ПРН8 ПРН11 ПРН12 ПРН13 ПРН15 ПРН17</p>	
<p>Сімейне виховання як основа формування естетичної культури особистості. Ставлення до «неформальних» об'єднань та визначення їх виховного потенціалу. Проблеми спілкування. Формування культури спілкування. Використання комплексу мистецтв у музичному вихованні. Критерії ефективності музичного виховання.</p> <p>Поняття системи і технології музичного виховання. Виховні системи Д.Кабалевського, Карла Орфа «Шульверк»; релятивні система Бориса Гречкова «Столбиця»; П'єр ван Хауве «Дельфійська школа».</p> <p>Національна система музичного виховання в Україні. Особливості сучасної системи музичного виховання. Тенденції та перспективи розвитку музичної освіти і виховання в Україні.</p> <p>Перспективи музичного виховання у поза навчальний час (календарні свята, тематичні заняття. олімпіади). Динаміка музичного розвитку учнів. Діагностика вихованості учнів. Колективний облік сформованості особистісних якостей учнів. Оцінка діяльності колективу та окремих учнів.</p>	<p>4</p>	<p>Самостійна</p>	<p>Самостійна робота: робота з науково-методичною літературою: складання конспекту, тез, доповідей.</p>	<p>ЗК1, ЗК2, ЗК3, ЗК4, ЗК5, ЗК7, ЗК8, ЗК12, ЗК14, ЗК15, ЗК17 ПРН8 ПРН11 ПРН12 ПРН13 ПРН15 ПРН17</p>	<p>100</p>
<p>ТЕМА 2.5.</p>	<p>2</p>	<p>Лекція</p>	<p>Охарактеризувати</p>	<p>ЗК1,</p>	<p>100</p>

<p>ПЕДАГОГІЧНА МАЙСТЕРНІСТЬ МУЗИКАНТА-ПЕДАГОГА</p> <p>Основи педагогічної майстерності педагога-музиканта. Режисура педагогічної дії на уроці. Осмислення вчителем засобів художньо-педагогічної побудови уроку музики (чверті, навчального року) з певною ідеєю і логікою розвитку; конкретизація музично-педагогічних завдань, змісту, методів, відповідно до можливостей педагога, умов проведення занять, конкретного складу учнів класу, здібностей, інтересів, життєвого музичного досвіду дітей. Планування можливих імпровізаційних моментів на уроці. Роль продуктивного уявлення в музично-конструктивній діяльності викладача. Варіанти планування уроків музики.</p> <p>Принципи музично-комунікативної діяльності викладача на уроці музики (сумісного з дітьми «проживання» і переживання твору; використання «манків» (К.С.Станіславський); принцип «зворотнього зв'язку»; регуляції емоційного стану згідно з музично-педагогічними завданнями).</p> <p>Втілення на практиці особливих, музично-педагогічних прийомів спілкування викладача з учнями. Атмосфера емоційно-духовного контакту між викладачами і дітьми, доброзичливого, шанобливого і вимогливого ставлення до них, створення</p>			<p>сутність різних підходів до трактування терміну «Види музичної діяльності, зміст виконавської музичної діяльності учнів, сконцентрувавши увагу на формах виконавства, рисах виконавської культури, основних видах музикування. Визначити риси педагогічної майстерності педагога-музиканта</p>	<p>ЗК2, ЗК3, ЗК4, ЗК5, ЗК6, ЗК7, ЗК8, ЗК12, ЗК14, ЗК15, ЗК17 ПРН8 ПРН11 ПРН12 ПРН13 ПРН15 ПРН17</p>	
	4	Самостійна	<p>Самостійна робота: робота з науково-методичною літературою: складання конспекту, тез, доповідей.</p>	<p>ЗК1, ЗК2, ЗК3, ЗК4, ЗК5, ЗК7, ЗК8, ЗК12, ЗК14, ЗК15, ЗК17 ПРН8 ПРН11 ПРН12 ПРН13 ПРН15 ПРН17</p>	100

<p>постанови на виникнення емоційно-духовних поєднань: суб'єкт – суб'єктних відносин між учнями і музикою, її особистісного сприймання, відтворення. Особлива роль артистизму музиканта-педагога, спрямованого на реалізацію музично-комунікативних завдань.</p> <p>Керування процесом проведення музичних занять; вирішення різних завдань, пов'язаних із виявленням морально-естетичного змісту музичного твору, засвоєння музичної мови, розвитку музично-пізнавальних процесів; організація колективної, групової та індивідуальної виконавської діяльності учнів у різних формах (хоровий, ансамблевий та індивідуальний спів, гра на музичних інструментах, пластичне інтонування, рух під музику тощо) і роботи викладача, пов'язаної із створенням музики учнями, імпровізацією.</p> <p>Поєднання вольового аспекту в роботі викладача музики з реалізацією принципів музично-комунікативної діяльності, особлива роль захопленості викладача, виховання в учнів інтересу до музично-творчої діяльності. Прагнення викладача музики (відповідно до можливостей учнів) до постійного досягнення якісніших результатів у навчанні учнів-слухачів і виконавців.</p> <p>Пріоритетні професійні якості особистості музиканта-педагога. Загальна</p>					
--	--	--	--	--	--

характеристика професійних якостей особистості викладача музики. Роль художньо-естетичної культури у становленні особистості музиканта-педагога. музикальність, любов до дітей, артистизм, музично-педагогічна інтуїція, професійне мислення, особистісна професійна позиція музиканта-педагога.				
	90		Всього:100*0,25	25
Вид підсумкового контролю:	Іспит	Форма контролю	Тести	75
Загальний підсумок:				100

Технічне і програмне забезпечення

Ноутбук, персональний комп'ютер, мобільний пристрій (телефон, планшет) з підключенням до Інтернет для комунікації та опитувань; виконання домашніх завдань; виконання завдань самостійної роботи; проходження тестування (поточний, рубіжний, підсумковий контроль).

Програмне забезпечення Microsoft Word, Microsoft Power Point, Sibelius, Sound Forge PRO, FL Studio, Finale 2014.5 для роботи з освітнім контентом дисципліни та виконання передбачених видів освітньої діяльності. Музичний інструментарій.

Рекомендовані джерела інформації Основна

1. Бочкарев Л. Л. Психология музыкальной деятельности / Л. Л. Бочкарев. – Москва : Классика – XXI, 2018.
2. Варій М. Й. Загальна психологія : підручник / М. Й. Варій ; МОН України [та ін.]. – 3-є вид., випр. та допов. – Київ : Центр учбової літератури, 2009. – 1007 с.
3. Горбенко С.С. Історія гуманізації музичної освіти : навч. посібник / С. С. Горбенко. – Кам'янець-Подільський : Видавець ПП Зволейко Д. Г., 2007. – 348 с.
4. Дмитриева Л. Г. Методика музикального виховання в школі : учебник / Л. Г. Дмитриева, Н. М. Черноиваненко. – 3-е изд., стереотип. – Москва : Академия, 2016. – 240 с.
5. Загальна психологія : навч. посібник / О. П. Сергєєнкова, О. А. Столярчук, О. П. Коханова О. В. Пасєка. – Київ : Центр учбової літератури, 2012. – 296 с.

6. Загальна психологія. Практичні заняття : навч. посібник / [С. Ю. Діхтяренко та ін.]. – Умань : Візаві, 2013. – 254 с.
7. Ільїна Н. М. Загальна психологія в екзаменаційних питаннях і відповідях : навч. посібник / Н. М. Ільїна. – Суми : Університетська книга, 2009. – 239 с.
8. Корольчук М. С. Психологія: схеми, опорні конспекти, методики : навч. посібник / за заг. ред. М. С. Корольчука. – Київ : Ельга, Ніка-Центр, 2005. – 320 с.
9. М'ясоїд, П. А. Загальна психологія [Текст] : навч. посібник / П. А. М'ясоїд. – 5-е вид., стер. – Київ : Вища школа, 2006. – 487 с.
10. Маклаков А. Г. Общая психология : учеб. пособие / А. Г. Маклаков. – Санкт-Петербург : Питер, 2012. – 583 с.
11. Максименко С. Д. Загальна психологія : навч. посібник / С. Д. Максименко ; МОН України. – Вид. 3-є, перероб. та допов. – Київ : Центр учбової літератури, 2008. – 272 с.
12. Масол Л. М. Загальна мистецька освіта: теорія і практика : монографія / Л. М. Масол. – Київ : Промінь, 2016. – 432 с.
13. Мацко, Л. А. Основи психології та педагогіки : навч. посібник / Л. А. Мацко, М. Д. Прищак ; МОН України [та ін.]. – Вінниця : ВНТУ, 2009. – 158 с.
14. Музыкальная психология : конспект лекций / сост. И. В. Щербина. – Симферополь : КУКИиТ, 2011. – 77 с.
15. Музыкальная психология : учеб. пособие / Р. Г. Кадыров ; М-во по делам культуры и спорта Респ. Узбекистан, Гос. консерватория Узбекистана. – Ташкент : Мусика, 2005. – 80 с.
16. Олексюк О. М. Музична педагогіка : навч. посібник / О. М. Олексюк. – Київ : Київ. ун-т ім. Б. Грінченка, 2013. – 248 с.
17. Олексюк О. М. Музично-педагогічний процес у вищій школі / О. М. Олексюк, М. М. Ткач. – Київ : Знання України, 2019. – 123 с.
18. Падалка Г. М. Педагогіка мистецтва (Теорія і методика викладання мистецьких дисциплін) / Г. М. Падалка. – Київ : Освіта України, 2010. – 274 с.
19. Петрушин В. И. Музыкальная психология : учеб. пособие / В. И. Петрушин. – 2-е изд. – Москва : Академический проект ; Трикста, 2008. – 400 с.
20. Печерська Е. П. Уроки музики в початкових класах : навч. посібник / Е. П. Печерська. – Київ : Либідь, 2011. – 272 с.
21. Пов'якель Н. І. Професіогенез саморегуляції мислення практичного психолога : монографія / Н. І. Пов'якель. – Київ : НПУ імені М.П. Драгоманова, 2013. – 294 с.
22. Практикум по общей, экспериментальной и прикладной психологии / под общей ред. А. А. Крылова, С. А. Маничева. – 2-е изд., доп. и перераб. – СПб.: Питер, 2003. – 560 с.: ил.
23. Практическая психодиагностика. Методики и тесты. Учебное пособие / ред.-сост. Д. Я. Райгородский. – Самара : Бахрах-М, 2002. – 672 с.

24. Практическая психология для музыкантов : учеб.-метод. пособие / сост. О. А. Лучинина, Е. С. Винокурова. – Астрахань: Астраханская государственная консерватория, 2018. – 144 с.
25. Ростовський О. Я. Теорія і методика музичної освіти : навч.- метод. посібник / О. Я. Ростовський. – Тернопіль : Навч. книга – Богдан, 2011. – 640 с.
26. Статінова Н. П., Сень Г. П. Основи психології і педагогіки : навч. посібник / Н. П. Статінова, Г. П. Сень. – 2-е вид, доп., випр. – Київ : КНЦТЕУ, 2002. – 346 с.
27. Торопова А. В. Музыкальная психология и психология музыкального образования : учеб. пособие / А. В. Торопова. – Москва : ГРАФ-ПРЕСС, 2010. – 240 с.
28. Черкасов В. Ф. Теорія і методики музичної освіти : [підручник] / Володимир Черкасов – Кіровоград : РВВ КДПУ ім. В. Винниченка, 2014. – 528 с.

Допоміжна

1. Берн Э. Игры, в которые играют люди. Психология человеческих взаимоотношений / Э. Берн. – Москва : ФАИР-ПРЕСС, 2000.
2. Калошина И. П. Психология творческой деятельности : учеб. пособие / И. П. Калошина. – Москва : ЮНИТИ-ДАНА, 2018.
3. Книга практического психолога : Часть 1 / А. Н. Беседин, И. И. Липатов, А. В. Тимченко, В. Б. Шапарь. – Харьков : Оригинал ; Фортуна-пресс, 1996. – 424 с.
4. Ильин Е. П. Психология индивидуальных различий / Е. П. Ильина. – СПб. : Питер, 2014. – 701 с.
5. Методология педагогики музыкального образования / под ред. Э. Б. Абдуллина. – Москва : Академия, 2006.
6. Москаленко В. В. Соціальна психологія : підручник / В. В. Москаленко. – Київ : Центр навчальної літератури, 2015. – 624 с.
7. Осеннева М. С. Методика музыкального воспитания : учеб. пособие / М. С. Осеннева. – Москва : Академия, 2010.
8. Соціально-психологічний словник / авт.-уклад. В. М. Галицький, О. В. Мельник, В. В. Синявський. – Київ, 2004. – 250 с.
9. Сучасне музичне мистецтво : підручник / упоряд. Г. Ф. Пономарьова, В. М. Бескорса, О. О. Цурканова. – Харків, 2012. – 248 с.
10. Теслюк В. М. Основи педагогічної майстерності : навч. посібник / В. М. Теслюк, П. Г. Лузан, Л. М. Шовкун. – Київ : ДАККіМ, 2010. – 244 с.
11. Трофімов Ю. Л. Психологія : підручник / Ю. Л. Трофімов, В. В. Рибалка, П. А. Гончарук. – Київ : Либідь, 2013. – 558 с.
12. Трухін І. О. Соціальна психологія спілкування : навч. посібник / І. О. Трухін. – Київ : Центр навчальної літератури, 2015. – 336 с.
13. Фіцула М. М. Педагогіка вищої школи : навч. посібник / М. М. Фіцула. –

- Київ : Академвидав, 2014. –456 с.
14. Цагарелли Ю. А. Психология музыкально-исполнительской деятельности : учеб. пособие. / Ю. А Цагарелли.– СПб. : Композитор, 2018. – 212 с.
  15. Цибульська Т. Ф. Загальна і прикладна психологія : курс лекцій / Т. Ф. Цибульська. – Київ : Наукова думка, 2020. – 238 с.

Інформаційні ресурси в Інтернеті

1. Сайт Національної бібліотеки України імені В.І. Вернадського URL <http://nbuv.gov.ua/>
2. Вікіпедія – відкрита інтернет-енциклопедія URL : <https://uk.wikipedia.org>
Сайт «Педагогічна бібліотека» URL : <http://pedlib.ru/>
3. Електронна бібліотека з психології та педагогіки URL : <http://www.koob.ru/>
4. Електронна бібліотека з філософії та психології URL : <http://psylib.kiev.ua/>
5. АКМЕ-ЖОРНОВА – Психологічний практикум Google Sites URL
6. <https://sites.google.com/site/akmeukraine/home/mediagramotnist?authuser=0>

Політика вивчення навчальної дисципліни

Навчальна дисципліна Музична педагогіка та психологія передбачає роботу в колективі.

Середовище в аудиторії є дружнім, творчим, відкритим до конструктивної критики.

Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання, за яке нараховуються бали. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись в дистанційному (он-лайн) режимі за погодженням із керівником курсу, з презентуванням виконаних завдань під час консультації викладача.

Усі завдання, передбачені програмою, мають бути виконані у встановлений термін.

Ліквідація заборгованості відбувається протягом 1 тижня після встановленого терміну. Завдання, які не виконані у встановлений термін, оцінюються викладачем в межах 50% звичайної оцінки.

Під час роботи над завданнями не допустимо порушення академічної доброчесності: при використанні Інтернет ресурсів та інших джерел інформації студент повинен вказати джерело, використане під час виконання завдання.

Усі письмові роботи перевіряються на наявність плагіату і допускаються до захисту із коректними текстовими запозиченнями не більше 30%.

У разі виявлення факту плагіату студент отримує за завдання 0 балів і повинен повторно виконати завдання.

Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних пристроїв). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування.

Система оцінювання та вимоги

ПОТОЧНИЙ КОНТРОЛЬ	ВИД КОНТРОЛЮ	БАЛИ
	присутність на заняттях (при пропусках занять з поважних причин допускається відпрацювання пройденого матеріалу) активність студента під час лекційних занять (робота під час лекції, ведення дискусій, дебатів), виконання самостійної роботи, ведення конспекту.	за присутність на заняттях максимальна оцінка складає не більше 5 балів і враховується при оцінці за практичну чи самостійну роботу з відповідної теми за активність студента під час аудиторних занять максимальна оцінка складає 100 балів, що у кінці навчального семестру множаться на коефіцієнт 0,25
РУБІЖНИЙ КОНТРОЛЬ	Контрольна робота 1 Проводиться у формі тестування. Кожен варіант складає 25 питань. Правильна відповідь оцінюється в 4 бали.	максимальна оцінка складає 100 балів, виставляється у поточну щотижневу відомість накопичених балів
	Всього: 100 *0,25	25 балів
ПІДСУМКОВИЙ КОНТРОЛЬ	Залік Проводить у формі тестування. Студенту надається на вибір 3 варіанти по 50 питань, кожна правильна відповідь оцінюється в 1,5 бали.	75 балів
	Загальна оцінка: 75+25	100 балів

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для іспиту, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90–100	A	відмінно	зараховано
84–89	B	добре	
74–83	C	задовільно	
66–73	D		
61–65	E		
21–60	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	незадовільно з можливістю повторного

			складання
0–20	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Розробник силабусу
навчальної дисципліни

Гарбар Г. А.

Завідувач кафедри

Піхтар О.А.

Силабус затверджено
на засіданні кафедри музичного мистецтва
від 25 травня 2020 року,
протокол № 13